

روسیه و آمریکا؛ از نوسازی روابط تا رویارویی

روابط آمریکا و روسیه در ماه های اخیر بر سر اختلاف راهبردی مسکو و واشنگتن درباره سپر دفاع موشکی به مرحله رویارویی رسیده است

عادلی/خبرگزاری آران
خبرگزاری آران/سرویس روسیه

روابط آمریکا و روسیه که تا چندی پیش با مانور تبلیغاتی بر سر ابتکار 39#&سیاست نوسازی 39#&، از گذشته های تنش آلود مربوط به دوران جنگ سرد و برهه زمانی ریاست جمهوری پوتین فاصله گرفته بود، در ماه های اخیر بر سر اختلاف راهبردی مسکو و واشنگتن درباره سپر دفاع موشکی به مرحله رویارویی رسیده است.

به گزارش خبرگزاری آران به نقل از ایرنا، موافقت اخیر ترکیه و رومانی با آمریکا مبنی بر استقرار بخشی از اجزای سپر دفاع موشکی واشنگتن در خاک شان و واکنش تند مسکو به این اقدامات بار دیگر به افکار عمومی جهان یادآور شد که واقعیت رقابت تنگاتنگ تسلیحاتی و نمایش قدرت میان روسیه و آمریکا قابل چشم پوشی نبوده و هیچ يك از آنها در این زمینه کوتاه نمی آیند.

از سوی دیگر امتناع آمریکا از دادن هر گونه تضمین حقوقی به روسیه مبنی بر هدف قرار نگرفتن نیروگاههای هسته ای راهبردی این کشور از سوی سامانه موشکی سپر دفاع موشکی آمریکایی در اروپا نشان داد که واشنگتن در راستای سیاست های توسعه طلبانه خود، کوچک ترین اهمیتی به منافع روسیه قایل نبوده و تنها در مقاطعی از زمان برای پیشبرد برنامه های طولانی مدت اش نسبت به توقف بخشی از طرح سپر دفاع موشکی اقدام می کند.

نمونه سیاست 39#&یک بام و دو هوای 39#&، واشنگتن در قبال مسکو را می توان در بحث مربوط به استقرار بخشی از طرح سپر دفاع موشکی در لهستان در سال 2007 میلادی مشاهده کرد که آمریکا برای گرفتن امتیاز از رقیب دیرینه خود و قانع کردن آن به دادن رای مثبت به قطعنامه ضدایرانی شورای امنیت از آن صرف نظر کرد، ولی يك ماه قبل باز هم موافقت نامه ای در زمینه از سرگیری استقرار بخشی از سپر دفاع موشکی در لهستان را با مقام های ورشو امضا کرد.

روسیه و ناتو در نشست لیسبون در نوامبر 2010 میلادی در زمینه فعالیت برای ایجاد طرح سپر دفاع موشکی توافق کردند، ولی مذاکرات طرفین به دلیل اصرار ناتو بر ضرورت ایجاد دو سپر دفاع موشکی جداگانه توسط این سازمان و روسیه با رویکرد تبادل اطلاعات و تاکید مقام های کرملین بر ضرورت استقرار سپر دفاع موشکی مشترک تاکنون بی نتیجه مانده است.

روسیه همواره با این استدلال که استقرار سپر دفاع موشکی در نزدیکی مرز هایش امنیت این کشور را تهدید می کند، به طور قاطع و سرسختانه با اجرای این طرح مخالفت کرده و بهانه آمریکا و ناتو مبنی بر استقرار سپر دفاع موشکی یاد شده به منظور مقابله با تهاجم موشکی برخی کشورها به کشورهای عضو ناتو را مضحك و بی اساس خوانده است.

مسکو خواهان گرفتن تضمین حقوقی از ایالات متحده آمریکا مبنی بر هدف قرار نگرفتن اش از سوی سپر دفاع موشکی است، در حالی که آمریکا و ناتو از دادن چنین تضمینی سر باز می زنند.

در همین حال موضوع سپر دفاع موشکی به شاخص تعیین کننده روابط آمریکا و روسیه ، به ویژه با در نظر گرفتن انتخابات ریاست جمهوری پیش رو در هر دو کشور تبدیل شده است.

از سوی دیگر شرایط حاکم بر روابط روسیه و غرب به دلیل اختلاف عمیق بر سر سپر دفاع موشکی به جایی رسیده که مقامات رسمی ارشد روس مانند سرگئی لاوروف وزیر امور خارجه این کشور به صراحت اذعان می کنند که مذاکره در مورد شرکت روسیه در پدافند ضد موشکی اروپا که توسط ایالات متحده و ناتو ایجاد می شود، عملاً به بن بست رسیده است.

غرب بطور قطعی با دادن هر نوع ضمانت حقوقی لازم الاجرا در مورد خطر نداشتن این سیستم برای روسیه مخالفت میکند، اما طبق ارزیابی ستاد کل ارتش روسیه، پدافند ضد موشکی اروپا از سال 2015 به بعد به خطر ملموس و مشخصی برای نیروهای اتمی راهبردی روسیه تبدیل میشود و این خطر به مرور زمان تقویت میشود.

ایگور کوروتچنکو سردبیر مجله 39#&دفاع ملی 39#&، معتقد است روسیه باید درمورد خنثی کردن خطرات این سیستم فکر کند.

بنظر این کارشناس روس، در سازمان های دفاعی روسیه باور بر این است که از سال 2015 به بعد ساختار پدافند ضد موشکی غرب 39#& برای روسیه از لحاظ شکار قطعات موشک های دریایی و زمینی خطرناک خواهد بود 39#&.

وی در این زمینه اظهار داشت: به همین دلیل روسیه باید 39#& در وهله نخست سرعت بکار گیری موشک های بالستیک سوخت جامد 39#& یارس 39#& (ار اس 24) و 39#& بولاوا 39#& را افزایش دهد و در مرحله دوم به غرب اعلام نماید که بدون نیل به توافق ملموس در زمینه پدافند ضد موشکی اروپا از مذاکره در مورد کاهش تسلیحات اتمی تاکتیکی خودداری می کند.

وی افزود: در نهایت باید ائتلاف نظامی 39#&ndash؛ سیاسی روسیه با بلاروس برای مقابله با هر گونه خطرات احتمالی از جانب طرح سپر دفاع موشکی گسترش داده شود.

تحلیلگر نظامی روس معتقد است: هر چند در مقطع زمانی فعلی کسی به مسابقه تسلیحات و جنگ سرد نیاز ندارد، ولی 39#& در مورد پدافند ضد موشکی باید به صراحت برای نیل به توافقات قابل قبول حرکت کرده و اقدامات جبران کننده ضروری را بکار گرفت 39#&.

39#& آلکساندر شاروین 39#&، رییس انستیتوی تحلیل سیاسی و نظامی روسیه اما نظر متفاوتی دارد و بر این باور است که مذاکرات طرفین در زمینه سپر دفاع موشکی هنوز به بن بست نرسیده است.

از دیدگاه شاروین، فعالیت شدید دیپلمات های طرفین ادامه دارد و صحبت از بن بست در مذاکرات جنبه درز اطلاعات به منظور فشار وارد کردن به طرف دیگر مذاکره دارد.

این در حالی است که مایکل مک فول معمار 39#&سیاست نوسازی 39#&، روابط آمریکا و روسیه به تازگی در جمع نمایندگان سنا به این نکته اشاره کرد که اختلافات مسکو و واشنگتن، نیل به تفاهم در مورد پدافند ضد موشکی را غیر ممکن می سازد.

البته طرفداران رویارویی با روسیه در عرصه تصمیم سازی های سیاسی آمریکا کم نیستند، به طوری که 39#& جان باینر 39#&، رئیس مجلس نمایندگان کنگره آمریکا نیز به تازگی با انتقاد تند از او باما به خاطر 39#& گذشت های 39#&، وی درباره روسیه و بیان خطرات سیاست 39#& نوسازی 39#&، روابط با مسکو ، این سوال را مطرح کرد که 39#& چرا واشنگتن باید در روابط با مسکو احتیاط به خرج دهد 39#&.

وی از گذشت های دولت باراک اوباما به روسیه در زمینه پدافند ضد موشکی اظهار نارضایتی کرد.

البته اذعان به رویارویی غرب و روسیه بر سر طرح سپر دفاع موشکی، اختصاص به مقام های آمریکایی نداشته و 39#& دمیتری راگوزین 39#&، نماینده دائمی روسیه در ناتو نیز به تازگی اعلام کرد که مذاکرات روسیه و آمریکا درمورد پدافند ضد موشکی بطور کامل به بن بست رسیده است.

وی گفت: مسکو امتیازی نخواهد داد تا بتواند امنیت خود را حفظ کند.

39#& ولیکن کسناتانتین ماکینیکو 39#&، معاون مرکز تحلیل های راهبردی و فن آوری روسیه نیز با تاکید بر اینکه روسیه و آمریکا باید در مورد پدافند ضد موشکی به توافق دست یابند، اظهار داشت: 39#& منافع ملی بنیادی روسیه و آمریکا بر سر این موضوع رویارو شده اند 39#& .

وی در تشریح ریشه های تاریخی طرح سپر دفاع موشکی گفت: کشف مصادیق آسیب پذیری خاک آمریکا در اواسط قرن گذشته به عنوان بخشی از تبعات دستیابی روسیه به بمب اتمی، مقابله با این

امر را به هدف راهبردی نخیکن حاکم آمریکا تبدیل کرد و این روند تا به امروز ادامه یافته است.

ماکینکو اضافه کرد: تلاش برای ساخت پدافند ضد موشکی فقط تلاشی برای احیای موقعیت قبل از ساخت سپر اتمی شوروی می باشد و این عملیات در هیچ شرایطی متوقف نمی شود.

39' گریگوری تیشچنکو' رئیس بخش سیاست دفاعی انستیتوی تحقیقات راهبردی روسیه نیز با این نظر موافق است و می گوید: 39' جهان وارد مرحله جنگ های استعماری جدید شده و در شرایطی که آمریکا و ناتو خط مشی توسل به زور در هر موردی را پیشه کرده اند، افکار مربوط به ساخت پدافند ضد موشکی مورد تجدید نظر قرار نخواهد گرفت'.

در همین حال 39' لیتوفکین' مدیر مسوول هفته نامه 39' نزاوبیسمایا و ایننویه ابازرنیا' نظر دیگری دارد و معتقد است که سیستم پدافند ضد موشکی آمریکا به اندازه ای که تصور می شود، برای روسیه هولناک نیست.

وی به عنوان نمونه به 39' جنگ ستارگان' در دوران ریگان اشاره می کند که باعث به وحشت افتادن رهبری شوروی شد، ولی بعدها معلوم شد که این امر فقط اقدامی بود که باید رهبری شوروی را به هزینه کردن مبالغ بیشتر در زمینه نظامی وادار میکرد.

وی گفت: آمریکایی ها با سرمایه گذاری در طرح سپر دفاع موشکی به توسعه فن آوریهای پیشرفته مشغول بوده و سعی دارند با صرف هزینه های سنگین روسیه را از رمق بیاندازند .

لیتوفکین افزود: فکر نمیکنم پدافند ضد موشکی اروپا که در نظر است تا سال 2015 در نزدیکی مرزهای روسیه مستقر شود، برای نیروهای اتمی راهبردی روسیه خطر جدی در بر داشته باشد.

وی تأکید کرد: ایالات متحده و ناتو نسبت به تلفات انسانی فوق العاده حساس هستند و حتی در بدترین کابوس فرضی نمی توانند انفجار موشک های بالستیک بر فراز شهرهای خود را تصور کنند، لذا

حالت اینکه جنگ ، آغاز کنند ، ندانند ، بلکه آزما فقط نما . داننده آن ، د ، 39' حضا ، ضدمهشک ، 39' سامانه گذام ، م ، کنند در نهایت می توان گفت که حرکت خزنده غرب به رهبری آمریکا برای تکمیل پازل جهانی سپر دفاع موشکی ادامه خواهد داشت و رویارویی روسیه و غرب بر سر این موضوع در سال های آینده، به

ویژه در صورت پیروزی پوتین در انتخابات ریاست جمهوری روسیه و روی کار آمدن جمهوریخواهان در آمریکا، شدت خواهد گرفت.

پایان پیام